

10 016 -52 Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

Csak az a nemzet érdemi meg az örökkévalóságot, amelynek fiai az erkölcsi javakat előbbre helyezik az anyagiaknak és az erkölcsi javak után törekednek.

GÖMBÖS GYULA.

Habsburg népszerűsítés, magas vérnyomással, grófi módra.

Az egyik ellenzéki képviselő a „szegények királyát“ akarta népszerűsíteni Debrecen városában s miközben „230-as vérnyomására hivatkozott“, ékesen szónokolt a legitimista eszméről, majd a támadások zuhatagát intézte a kormány ellen, de szavai beleveszték, megzúpuhtak a támasztott botrány zür-zavarába.

A megütött hang alapján nem volna nehéz feladat kritikát gyakorolni a legitimista propaganda-beszéd kitételeiről s a Habsburg-uralom négy-száz esztendejéről, de ugyanolyan éles hangon lehetne bonckés alá venni a szónok kiállítását is, mint amilyen kifent pengével hadakozott ő a kálvinista Rómában, mint a legitimista párt zászlóhordója, de humánusak vagyunk, figyelembe vesszük, hogy Grieger Miklós szükségességnek tartotta az erősebb kritika ellen felvértezni magát, hiszen magas vérnyomású beteg embernek nevezte magát, sőt orvos után kiáltott a népgyűlés tömegében, akivel bizonyítani kívánta állapotát.

Tehát csak csinján a dolgokkal! Legitimista eszméket hirdetni abban a városban, ahol detronizálták a Habsburg-dinasztiát s a szabad hajduk dedúnokai még ma is töretlen gerinccel vallják elődeik elveit, vakmerő vállalkozás, aminek meg is volt a következménye: botrányba fulladt az egész zászlóbontás.

Néhány hónappal ezelőtt, amikor a legitimisták részéről erőteljesebb megmozdulásokat észleltünk a közélet különböző vonalain, felemeljük figyelmeztető szavunkat, hogy ne bolygassák a magyar lelkek egyensúlyát, mert az akció reakciót szül s egy felkorbácsolt közhangulat országunk egzisztenciájára szempontjából nem volna kívánatos. De legkevésbé szolgálja a nemzet célját az, ha egyes politikai klikkek, csoportok alakuljanak, hogy bizonyos felsőbb jóllismert körök uralmának visszaállítását szorgalmazzák.

A figyelmeztető hangot nem szivlelték meg s ime, már az első megmozdulásuk minket igazol. Hiába liitakozik Grieger Miklós, a nép lelkében immár meggyökeresedett a ma felfogás ellen, hogy a legitimisták

programja egyet jelent a grófok és nagyurak programjával, Debrecen népével nem tudta elhíttetni, hogy ő a „szegények királyának“ saruban járó apostola.

Nem Habsburgi király kell ma a magyarnak, hanem élet, amelyhez vezető uton még csak a lélegzetvételhez jutottunk el. Előttünk fekszenek a nagy szociális gondok, a gazdasági bajok tömege s itt zörgetnek országunk kapuin az idegen eszmeáramlatok, miközben a jelen magyarja történelmi elhivatottságot érez s naponta megálmodjuk régi elvesztett hazánkat. Ekkor habsburgi királyt kínálgatni a népnek, akik őh, korántsem a grófok királyja lenne, — miként őh állítják — hanem a szegény nép Mátyás király, — könnyen átírató politikai ékverés és szemétkötödsi.

Tudja ezt nagyon jól a mi józan népünk, Debrecenben meg is adta nyomban a választ a próbálkozásra, miközben a szónok fekete-sárga gondolatokat gömbölygetett, csak úgy röpökdték a levegőben az ilyen közbekialítások: „Közeledik az aradi 13 gyásznapja!“ Valóban október

A hajdusoboszlói gazdák panaszaival és követeléseivel.

1. A régóta huzódó s eddig még az adózókra nézve nem sok pozitív segítséget nyújtó földtervezési eljárás elvégre gyorsan és gyökeresen hajrássék végre.

2. A földtervezésbe mindazok bevonandók, akiknek a jövedelem főforrása: a mezőgazdaság, szőlő, erdő stb., vagy pedig a mezőgazdaságban végzett munkából származik, tekintet nélkül, hogy van-e más mellékfoglalkozásuk, sőt mindazok, akiknek ingatlanain tartozások vannak.

3. Amíg a végleges rendezés meg nem történik, addig minden árverés és peres eljárás felfüggesztendő. Árverésnek és peres eljárásnak csakis minden kétséget kizáróan kimutatható rossz hiszemű adóssal szemben van helye. Az árverés a végleges rendezésig a jelzálog-kölcsönöknél, az adóknál, illetékeknél és egyéb tartozásoknál is felfüggesztendő.

6-ika előtt állunk s az aradi 13 hős táborkok csontjait most ássák ki a vesztőhely közelében, egymásután kerülnek elő a sírokból a még el nem porladt csontok s mellettük egy-egy kampóvas, a bitófák kellei. Nem lehet csodálni, hogy a debreceni magyarok nem hunytak szemet a fekete-sárga propaganda során az aradi sírok felé.

De vajon szükség volt-e most erre a zászlóbontásra? Milyen kényeszerítő körülmény indíthatta Grieger Miklóst arra, hogy egy hercegasszony-nyal és egy örgróffal menjen Habsburg zászlót lengetni a Tiszántúltra. Azzal az örgróffal, akivel néhány évvel ezelőtt a nemzetgyűlés idején még képtelen volt egy dobogóról politikát hirdetni.

De nagyot fordult Grieger Miklós körül a világ, a két politikus megtalálta egymást, Grieger Miklós megbarátkozott azzal, hogy párhuzamot vonjon a külügyminiszter és a „szegények király“ magyar beszédkészsége között. Mert a grófi politika bizonyára jószándékú székeltől még ma is azt hiszik, hogy elvakihtják a népet, ha régen elcsépelet szölamokkal, diszdoimánnyal, pörge kalappal, szép magyar kifent bajusszal közelednek felé. S tessik ezt akkor, amikor nem ékverésre, pártalapításra, legitimista zászlóbontásra, hanem harmónikus magyar összefogásra volna szükség.

az adókra, illetékekre s más köztartozásokra is értendő.

6. A hátralékos kamatok és törlesztési részletek csatoltassanak a tőkéhez, az összes konvertált adósságai a gazdának egy helyre vonásának össze és itt azt legalább 50 évre beosztva, legfeljebb 3 százalékos hosszulejáratu kölcsönként kezeljék, benne lévén a 3 százalékban a tőke és kamat fizetés is.

7. Az összes köztartozások (adó-hátralékok, illetékek stb.) egy összegben rögzíttessenek le kamat nélkül és ezen hátralékos összegeket 25 évre fetsztva, egyenlő részletekben kelljen megfizetni. A folyó adókat minden késedelem nélkül tartoznak a gazdák is fizetni, azzal a rendelkezéssel, hogy aki az évi adóját dec. végéig kifizeti, annál semmiféle kamatot, költséget, behajrási járulékot nem számíthatnak fel.

8. Arányos és igazságos megadóztatást kívánunk a földmivelőnépre. A földadó épügy változhatssék, annak jövedelmezősége arányában, mint pl. a kereskedőknek az adója.

9. Tételessen sürgős intézkedések a gazda terményeinek és jószágainak a jobb értékesítésére, hogy arányban legyenek azok a gazdára áthárított sokféle terhekkel s összhangba hozassanak az általa vásárolt ipari és más közszükségleti cikkek árával.

10. Az egész országra egységes (zóna) tarifa állapíttassék meg a gazda terményeinek és jószágainak az elszállításánál, hogy ne legyen az értékesítési árakban a távolság szerint különbség.

11. Tételessék lehetővé, hogy a folyó évi adókat is lehessen terményekben fizetni s az adógabona árát a termelési költség feletti állapítsák meg.

12. A boletta és örleli rendeleteknek a gazdákra és munkásokra nézve sérelmes intézkedéseit szüntessék meg, a malmok ellenőrzendők a liszt mennyiségének és minőségének a kiszolgáltatásánál és az állam tegye lehetővé, hogy ne legyenek kénytelenek a vámörleis díját a mostani 12 százalékról felemelni.

13. A gazda éppügy részestüljön hitel védelemben, mint ahogy a kereskedők és iparosok részestülnek. Kérhessen ő is kényszeregyezséget.

14. Az önhibájukon kívül elárverezett gazdák birtokai, amennyiben még nincsenek harmadik kézben, rövid uton adassanak vissza az elár-

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol **legolesóbban** vásárolhat mindennemű **arany és ezüst ékszereket!**

verezetteknek és az árverés előtt fennállott tartozásai hosszulejárati kölcsönként bocsáttassék rendelkezésükre, illetve a konvertálást végző intézet kezelje ezeket is épügy, mint az el nem árverezettek ügyeit.

15. A földteherrendezés megkönnyítésére minden városban és községben 3-6 tagú bizottság volna alakítandó a helyi viszonyokat alaposan ismerő gazdákból, akik mindenféle díjazás nélkül végeznék munkájukat. Általában a teherrendezésnél eljárási költségeket senki részére ne számíthassanak fel.

16. Az export-reálcióban elérhető jobb árak a gazdát illessék s a valuta és deviza gazdálkodásnál a termelők a külföldi eladási ár teljes összegéhez jussanak hozzá.

17. A tőzsde, trösztök, kartelek tulkapásai szigorúan rendszabályoztassanak meg.

18. A búzának az árminősítésénél a mai tőzsdei gyakorlat változtassák meg, hogy pl. ne kelljen a hajdumegyei gazdának a folyó évi termésű prima minőségű 82-84 kg-os búzát felsőtiszai búzát felsőtiszai búzával minősítenie, alacsonyabb áron eladni.

19. A tűzifa beszerzésénél szüntőn meg a Tiszántúli szűjtő fakorridor, mely drágábbá tette itt a Romániával kötött egyezmény alapján a tűzifaanyagot.

20. Ne gátolják a gazdát állattjai értékesítésében azáltal, hogy a járási levelet csak a vételár 75 százalékának adóba történő befizetése után írják át. Az oltási és más állatszermok árát szállítsák le.

A „Dóró-lázadás” Szoboszlón

II.

— „A pártosok ezen tilalmas törekvése ellent nem állván, a Tekintetes Deputáció a Candidánsok nevével együtt a városháza udvarára, a mint első tekintettel látni lehetett, de a következtetés is megmutatta, a Dóró István pillantásától függő sokaság közzé lement s a Candidánsok neveit fenszóval elolvastván, a népet a Voksolásra utasította.

Borzasztó leve erre a lárma s amidőn attól a pártosok huzamos idő múlva is meg nem szüntek és a Tekintetes Deputáció előterjesztéseire semmit sem ügyeltek, tudtokra adta azon Tek. Deputáció,

hogy ezen az Uton a Restauratiót ők magok akadályoztatták és szakították félbe.

Ezen kinyilatkoztatásnak is azonban csak annyi sikere levén, mint a már előre bocsátott jó intéseknek, vissza akart a Tek. Deputáció a városházába lépni, de a pártosok nevezett fejének Dóró Istvánnak azon vakmerő, de pontosan telyesített Parancsolatjára, hogy: „Ne bótásd a Kapitányt, fogd meg!” — visszatartóztatódott s a ki szabadulásra intézett törekedések fogantatásitlanok voltak mindaddig, míg némely városi Előljáróknak és a józanabb népek munkálódása után ut nyitván a sokaság között az erőszaknak mind érezhetőbb, mind pedig többel fenyegetőbb jelei közt csakugyan visszavonhatta magát a Város Törvénytevő házába.

Elővette aztán a Tekintetes Deputáció a zenebonának legalább ideig óráig való lecsilapítása minden hatalmában volt szelid eszközöket, melyeket a szoros környűl állások javasoltak s a felsőségi hatalom megtartása megengedett. Bizonyosokká tette a Lakosokat, hogy minden igasságaik, panaszaik orvosolhatni és kívánságaik telyesíttetni fognak De a következtetés ismét csak az lett, hogy a nagyobb nagyobb tűzbejött pártosok nemkedő vakmerőséggel azt nyilatkoztatták ki, hogy kijelentett akarattól semmiesetre el nem állanak s a Tek. Deputációt, mely azt adta tudokra, hogy a Restauratiót e szerint félbeszakasztja, az e utazástól megtiltván, sőt megakadályoztatván, ellenkező esetre pedig borzasztó fenyegetéseket tévén, készek egy Hélig s tovább is a Városházát megszállva tartani és a kívánságaik telyesítését nagyobb hathatósággal is sürgetni: s. t. e. f. Ennyire menvén már a dolog, a Tek. Deputáció a Kerületben munkálkodó Tekintetes Királyi Biztoságot Éjszakának idején Levele által tudósította és kijelentést s a lázadásnak hathatós személyes jelenléte által lehető lecsilapítását kérte.

Másnap reggel, azaz November 21-én a Dóró István vezetése alatt álló pártosok a városházánál ismét megjelenvén, a Tek. Deputációt előbb több rendbeli követtyeik, későbbben pedig fenyegetődzéseik, sőt nyilvánosság rohanó erőszakra célzó mozdulásaik s lármaik által arra

próbálták kényszeríteni, hogy az általok beadott Candidatiót fogadja el. A Tek. Deputáció hosszas törekedése után módot talált abban, hogy a népek tudtára adhatta, hogy ezen Restauratió addig való meneteléről a Kir. Biztosághoz a mult éjszaka jelentés küldetett, következtetés szükség, hogy mind a Deputáció, mind a nép Királyi Biztos Urnak vagy személyes megjelenéséig, vagy minden szempillantásban érkeztető válasszáig várjon s erőszakos szándékokat addig függesszék fel. Ezen előterjesztésre valamennyire elcsendesevén, Dóró István s néhány több társai kinyilatkoztatták, hogy Tek. Kir. Bizos ur válasszát elvárni készek. Amint hogy azt meg is cselekedték, mert a Városháza udvarán az egész sokaság a Földre telepedett, Dóró István pedig a sokaság közepén egy széken foglalt magának, arccal a Városházára nézve helyet.

H I R E K.

— A református templomban ma délelőtt háromnegyed 9 órakor Demjén Ferenc lelkész, délután egyegyed 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— Dr. Petri Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár, a nádudvari választókerület országgyűlési képviselője október első napján, délelőtt 11 órakor Püspökladányban beszámoló beszédet tart. A beszámoló iránt, melyen báró Vay László főispán és Rásó István alispán, valamint a választókerület politikai és társadalmi vezetői is résztvesznek, Petri államtitkár illusztris politikai személyére való tekintettel általános érdeklődés nyilvánul.

— Az országos frontharcos szövetség ünnepélyes találkozója mai napon fog végbemenni Budapesten. A Kormányzót az ünnepségen vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök fogja képviselni.

— Az alsószabolcs-hajdúvidéki református egyházmegyei tanítóegyesület választmánya okt. 17-én délelőtt 9 órakor Debrecenben a vármegyei székház helyiségében választmányi ülést tart. Az egyesület évi rendes közgyűlését november hó második felében fogja megtartani ugyancsak Debrecenben.

— Dr. Márton Gábor polgármester városi hivatalos ügyek intézése céljából hétfőn a székesfővárosban tartózkodott.

— Hajdúvármegye törvényhatósága tegnap délelőtt báró Vay László főispán elnöklété mellett tartotta meg Debrecenben őszi rendes közgyűlését. A nagy mezei munka miatt és amiatt is, hogy a napirenden választások nem szerepeltek, a bizottsági tagok eléggé mérsékelt számban jelentek meg. Az alispáni jelentés elfogadása után Hajdúszoboszlón a lemondott városi képviselők helyére új választást rendelt el, majd Hódmezővásárhely város megkeresését tárgyalta a gabonaárak katasztrófális esésének megakadályozása szempontjából, végül L. Szabó Imre és társai hajduböszörményi biz. tagoknak a gazdák közádoi és adósságainak csökkentése tárgyában hozott megfelelő határozatot.

— Hajdúvármegye törvényhatósági kisgyűlése október 9-én, délelőtt fél 11 órakor Debrecenben, a megyei székház helyiségében báró Vay László főispán elnöklété alatt ülést tart. A tárgysorozaton Hajdúszoboszlónak két, Balmazújvárosnak 3, Hajdúnánásnak 2, Mikepércsnek, Kabának, Hajdúsamsonnak, Hajduböszörménynek, Tetétlennek, Józsnak, Hajdudorognak 1-1 ügye szerepel. Ugyanaznap reggel 9 órakor a közg. bizottság üléskezik.

— Hajdúszoboszló megyei város képviselőtestülete október 1-ő napján, délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen dr. Márton Gábor polgármester fog elnökölni. Legfőbb tárgy az 1934. évi költségvetés megállapítása. E tárgyban péntek délután az állandó-választmány újból ülésezett és megtette idevonatkozó javaslatait. Itt jegyezzük meg, hogy dr. Hunyadi Béla ügyvédjelölt a mult heti közgyűlés összes határozatait, mint szerinte törvényteleneket, megfélebbezte.

— Faller Vilma kézmunka- és szabó-mesternő szabászati tanfolyamot nyit Rákóczi-ut 306. sz. alatt. Érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást.

— A hajduböszörményi ref. presbitérium a Lévai Márton nyugdíjazásával megüresedett igazgatótanítói állásra Vánca Dezső ottani kiváló működésű tanítót választotta.

A „mécses” örökkéig ég.

A „Független Hajduság” eredeti tárcája.

X.

Négyet koppantott Gyulán a toronyóra, amikor a város végéről több rendbeli négyes fogat közeledését jelezték. Alig pár perc s a Korona-szálló előtt három négylovas batár megállott. A csákszigeti remek lovasbandérium gyönyörűen felsorakozva, Schneider kapitány harsány vezényszavára egetverő, lelkeséjjennel fogadta az érkező osztrák mágnás család tagjait. Kellemes meglepetés, igazi lelkesítő öröm fogta el az előkelő vendégeket, akik nem tudták leplezni bámulatokat a tiszteleadásnak eme nem remélt, kedves kinyilatkoztatása felett. Aztán előállott Csomaközy jószágigazgató és ékes német dikció keretében üdvözölte a grófi családot, a menyasszony grófnőt, annak szüleit, testvéreit. Harsány éljenzés után Schneider kapitány egy mesés összeállítású csokrot nyújtott át a fiatal grófnőnek. Az öreg osztrák gróf szívélyes hangon tartott szavakban fejezte ki hálóját a nem remélt meglepetésen,

a bájos menyasszony pedig kissé idegenszerű kiejtéssel, de bátran és lekes hangon magyarul kiáltotta elragadtatásában:

— Éljenek a magyarok! Éljen Csáksziget! Köszönöm a figyelmet!...

Kétórás pihenő után megindult a menet Csáksziget felé. Békésgyula népe a török és német világ alatt sok mindent látott és láthatott, de ilyen diszes felvonulást még nem! Valóságos diadalmenet volt ez! Előli Schneider és a zászlótartók, utánok a grófi fogatok, két oldalt és hátulról a banderisták hada. A remetei Köröshidnél Zabrincsák élén tíz lovas zsendár adta meg a tisztelegést. De alig haladtak pár száz lépést, sebes váglatva egy uri lovas közeledett. A porfelhőben alig lehetett megállapítani, hogy ez a fiatal Almásy Kálmán gróf, aki a menyasszonyát jött üdvözölni. A tíz kilométeres ut csakhamar elrepült. A csákszigeti grófi kastély kupoláján lengő, ide-oda hajló hatalmas nemzeti és családi zászlók már messziről hirdették, hogy ott a kastélyban nagy ünnep készül. A város aprajánagyja a kastély előtti térségen és jól gondozott parkjában várta a

vendégeket. Csakhamar feltűnt a menet élén a daliás Schneider festői alakja, mellette a fiatal gróf lovagolt. Nehány perc és a bandérium a jelenlevők egetverő éljenzése és kendőlobogtatásai között bekanyarodott a kastély udvarára, ahol már összegyülekeztek a grófi család, a városi és egyházi előljáróságok tagjai. A boldog menyasszonyt végtelenül meglepte az imponáns fogadtatásnak nemcsak a külső gyönyörűséges dísz, hanem annak lelket adó bensősége is. A kölcsönös bemutatkozások és üdvözlések hamar véghementek. Akkor előállott a tiszteletreméltó Zay Alajos apátplebános, a város ékesszáju papja és kedves, szeretetreméltó szavakkal üdvözölte az érkező új rokonságot, előbb magyar, majd udvariasságból német nyelven. A menyasszony édesapja válaszolt a köszönő szavakra, kijelentve, hogy amit itt a magyar földön tapasztalt, látott megtiszteltetésben, szeretetben és meglepetésekben, ilyenekben még sohasem volt része. Bejárta a művelt világ nagyobb országait, utazásai közben szédítőn hatalmas nemzeteket ismert meg; sok nagy kitüntetések érték hosszas

közpályája alatt az uralkodó kegyelméből; hallott arról is, hogy a magyar nép lovagias, udvarias, áldozatkész, hazájáért lelkesedő, azért életét, vérét áldozni kész nemzet, de azt nem tudta, nem hitte, nem is sejtette, hogy egyszerű fiai is ilyen minden képzeletet felülmuló, remek magatartású, gavallér emberek legyenek. Csomaközy jószágigazgató tolmácsolta a köszönő szavakat. Aztán megszólaltak a kürtök, megperdültek a dobok és az ezreke menő tömeg oszlani kezdett. Néhány perc múlva Schneider kapitány a zsendár kasszárnya tiszti szobájában, a bandérium tagjai pedig családi lakásaikon élvezték a jól megérdemelt nyugalmat. Csak Zabrincsákot nem hagyták pihenni az összbirodalomért lelkesülő merész hajlamok. Hogy bánatának méla akkordjait ne csak a négy falak élvezzék, hanem megossza azt mással is, vacsora után berendelte magához Klapecet, aki előtt mióta szerelmi kirohanásaival oly alaposan felsült, vörösposztó volt az egész világ.

(Folyt. köv.)

— A felekezeti tanítók fizetési hátrányainak enyhítésére a vallás- és közoktatásügyi kormányzat Hajdúvármegye területére 118 tanító részére 25840 pengőt utalt ki. Hajdunánás 9000, Hajduszoboszló 6300 pengőt kapott. Az iskolákban a tanítás mindentüzt kezdetét vette.

— A „Liga“ hajduszoboszlói szervezete szept. 24-én Békely Lajos ref. lelkész elnöke mellett igen népes nagyválasztmányi ülést tartott. Elfogadott határozatát mai lapunkban közöljük.

— Hajduhadház megyei város polgárai mozgalmat indítottak a városnak nagyközségi leendő átalakítására. Müller Antal vezetése mellett tisztelt egy küldöttség a napokban báró Vay László főispán előtt Debrecenben s részletesen ismertették az ottani viszonyokat. Eszerint az ottani erdőbirtokosság a mostani városi tisztviselők végkielégítésére és nyugdíjazására 25000 pengő összeget lenne hajlandó áldozni. Báró Vay főispán nagy megértéssel fogadta a küldöttséget. Kijelentette, hogy jövőbeli állásfoglalása a város kialakulandó anyagi helyzetének mikénti biztosításától függ.

— Hajdunánás város megoldotta református felekezeti népiszkoláinak kérdését. Ha hírforrásunk valóban bizonyul, ott az állam vette át a felekezeti tanítók fizetési kiegészítő személyi járulékaiknak terhét. Ha ez így áll, a hajdunánási református népiszkolák zavartalan működése biztosítva van.

— A hajduszoboszlói református felekezeti népiszkolák jövője tekintetében tegnap döntő értekezlet volt Debrecenben. Az értekezleten résztvettek dr. Balazár Dezső püspök, báró Vay László egyh. ker. főgondnok, főispán, dr. Petri Pál közoktatásügyi államtitkár, Rásó István alispán, Demjén Ferenc, Békely Lajos lelkészek. Az értekezlet mikénti lefolyásáról lapunk jövő számában tudunk tudósítást hozni.

— Eljegyzés. Szilágyi Sándor városi tisztviselő szeptember 30-án eljegyezte Székely József nyug. városi főjegyző kedves leányát Székely Erzsébet urleányt. Minden külön értesítés helyett.

— A református elemi iskolákban a beiratás október 5-én veszi kezdetét.

— Dr. Balaskó Árpád ügyvéd Hajduszoboszlóról Franciaországba utazott Párisba. Egyelőre ott telepedik le. Jövő nyáron Kantonba megy, ahol az ottani egyetemen feleségével együtt francia nyelvtanítási órákat fognak adni.

Riadó. A Nádudvari-ut félen, forgalmas helyen egy kovácsműhely-helyiség azonnal kiadó. Értekezni lehet: B e s e S á n d o r kerégyártómesternél.

Harry Piel

Havasok ördöge

ma vasárnap, 6 és fél 9 órakor:

Urániában.

— Ismét felmentették főszekerestönket. Rágalmazás és becsületesítés miatt tett sajtóügyi feljelentést a múlt év végén dr. Hunyadi Béla hajduszoboszlói ügyvédjelölt Bor János ny. igazgatótanító, a „Független Hajduság“ c. hetilap főszekerestője ellen, akinek ügyét szerdán tárgyalta a debreceni törvényszéken Jeney Sándor tanácselnök büntető-tanácsa. Ez a pör Hunyadi Béla ismeretes ügyvédkamarai fegyelmi ügyével volt kapcsolatban. Vádlottat dr. vitész Simon Árpád ügyvéd védte. A „Független Hajduság“ 1932. évi december 11-iki számában egy hír jelent meg, amely szerint Hunyadi Béla fegyelmi ügyében a Kuria megváltoztatta az Ügyvédi Kamara fegyelmi bíróságának az ítéletét és a Kuria fegyelmi tanácsa az ügyvédjelöltet felmentette. Ezt követően december 18-án a „Független Hajduság“-ban újabb hír jelent meg, amelyben megcáfolják az előbbi hírt. Eszerint nem felelt meg a valóságnak, hogy a Kuria felmentette Hunyadi Bélát, sőt az ügyvédjelölti gyakorlatát egy évvel felemelte, csupán a hajduszoboszlói járásbíróóság területén való felfüggesztését mellőzte. A „Független Hajduság“ ekkor azt írta, hogy Hunyadi Béla „udatosan félrevezette a főszekerestőt. Ehhez aligha kell kommentár“ — végzi a cikk. A törvényszék, miután Bor János főszekerestőnek teljes mértékben sikerült a bizonyítási eljárás során az általa írottakat beigazolni, felmentette Bor János főszekerestőt az ellene emelt vád alól s kötelezte a főmagánvádlót, hogy 52 pengő perköltséget fizessen ki. Az ítéletben Hunyadi Béla megnyugodott s így az jogerőre emelkedett.

— Hajduvármegye háztartásánál és nyugdíjalapjánál az 1934. évi fedezetlen hiány 415 ezer pengőt tesz ki.

— Habsburg királypárti gyűlést hívtak össze a múlt vasárnap Debrecenben a régivágású volt katonatisztek és volt hivatalnokok. A gyűlést megzavarta a hazafias érzelmű egyetemi hallgatók nagy tömege. A diák tömeget nagyon nehezen lehetett a gyűlés színhelyéről kitesékelni. A Habsburgokat támogatók aztán magukba maradtak.

— Genfben a népszövetségi tanács most üléskezik.

— Csak első minőségű buzát szabad külföldre kivinni. Hír szerint a külkereskedelmi hivatal körlevelet intézett a gabonakereskedő cégekhez, amelyben arra figyelmezteti őket, hogy csak teljesen kifogástalan buzát szállíthatnak vámföldre, amely legfeljebb 2 százalékos idegen keveréket tartalmaz. A kivitelre szánt buzaszállítmányokat minőségileg, a kitépő állomásokon fogják szigorúan ellenőrizni, ugyanott ellenőrzik a szállítmány származását is. Ha külföldi vevő részéről jogosult kifogás merülne fel, valamely buzaszállítmány ellen, egy a kifogásolt buzát szállító kereskedőt a kiviteli üzletből egyszer s mindenkorra ki fogják zárni.

— Püspökladányban 438 kishaszonbérlet a vallásalapítványi felügyelettség parancsára az O F B jogerős ítélettel kimozdított a haszonbérletből, mert a haszonbért ezek a kisemberek nem tudták megfizetni. Ez ügyben a kimozdított hátralekos haszonbérlet és a község kispolgárai szept. 24-én nagyszabású értekezletet tartottak. A rideg elbánás miatt keseregnek a kisbérlet és a fizetés teljesítésére újabb határidőre halasztást kérnek.

Előfizetési felhívás.

Az új évfolyam alkalmával szeretettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy előfizetéseiket megújítani szíveskedjenek. Helybeli előfizetőink a lapkiadóknál, vidéki előfizetőink pedig postautalvány útján fizethetnek elő. Új előfizetők laprendeléseit Kovács Kálmán könyvnyomdája is elfogadja.

Tisztelettel: a

„Független Hajduság“
szerkesztője és kiadóhivatala.

— Egy gyanus mozdulat egy életbe került. Agyonlőtte Tégláson Siger Dániel ottani lakost Gyulai Sándor uradalmi felügyelő, mert a felügyelő szerint olyan mozdulatot tett vasárnap reggel, amikor találkozik és hozzá felszólítást intézett, mintha a felügyelőt megtámadni szándékozott volna. Siger nyomban meghalt. A vizsgálat megindult.

— Öngyilkosság. Nádudvaron Anca Erzsébet 19 éves cselédeány szerelmi elkeseredésében marólugot ivott. Súlyos állapotban vitték be a debreceni klinikára.

— Egy rablóbanda elítélése. Ismeretes olvasóink előtt az a rablótámadás, amelyet március hó 10-én Szarvas Ferenc helybeli bérlő, tanyai lakos ellen követtek el Hegedüs Gyula 34 éves szoboszlói lakos és társai Radácsi József, Fehér Mihály és Somogyi Sándor, Dobi István. A lopásokban résztvevett Hegedüs Antal is. Orgazdák voltak: Somogyi Ferencné és Somogyi Sándorné. A Szarvas-féle rablásnál rajtavesztettek a tettesek. Aztán kisült, hogy Debrecenben a vásárpénztárt is feltörték. Se szeri, se száma nem volt tolvajlásaiknak, betöréseiknek. A debreceni kir. törvényszék pénteken ítélezte felettük Hegedüs Gyula 3 évi, Somogyi Sándor 2 évi és hat hónapi, Radácsi József 2 évi és 6 havi fegyházat kaptak rablásért, lopásért, Fehér Mihály 1 és fél évi, Dobi István, Somogyi Ferencné nyolc hónapi börtönt, Hegedüs Antal 3 havi, Somogyi Sándorné egy havi fogházra lettek ítélve.

— Hétfilléres új levelezőlap kerül forgalomba. A postavezérigazgatóság közlése szerint új rajzu bélyegnyomattal ellátott 6 filléres levelezőlap kerül forgalomba. A sötétebb árnyalatban Magyarország címere és a magyar szent Korona, előtte kőszírtan kiterjesztett szárnyakkal álló, karmai közt kardot tartó sas látható. A levelezőlap eladási ára 7 fillér.

— A parlament őszi ülészaka tuynomán gazdasági kérdésekkel foglalkozni. A parlament őszi és téli foglalkoztatása biztosítva van, mert az egyes minisztériumok több törvényjavaslattal állanak már készen a parlament foglalkoztatására. Fabinyi Tihomér kereskedelmi miniszter az ülészak folyamán több igen nagy rendkívüli fontosságú javaslatot fog betérjeszteni. Így többek között betérjeszti az építőipar gyakorlásáról, a vasárnapi munkaszünetről, a hirdetésekéről, az idegenforgalomról szóló törvényjavaslatokat, valamint az új törvényjavaslatot.

— A berettyóújfalui képviselő választás a Nemzeti Egység Pártja jelöltjének főlényes győzelmével végződött. Molnár Imre dr. (Nemzeti Egység Pártja) 6548, Szabó Pál kispolgárok, független kispolgárpárti 3349 és Bősörményi Zoltán horogkeresztes 341 szavazatot kapott és így Molnár Imre dr. 2764 szónyi többséggel szerezte meg a mandátumot.

Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

a **PALMA**
OKMA

tartóstatalp
nem árik át,
tartóssága
csodával határos

Ezt kérje!

— A ref. leány-bibliakör „Loránffy Zsuzsanna“ cserkészcsapata a szegénysorsu leánycserkészek ruhájának beszerzésére október hó 8-án, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel műsoros délutánt rendez, amelyre felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét. Az igen érdekes, változatos, gazdag műsor lapunk legközelebbi számában fog megjelenni. A nehéz gazdasági helyzetre tekintettel beléptidij nincs. Műsor ára 30 fillér, melynek megváltása mindenkire kötelező. Tekintettel arra, hogy a leány-cserkészcsapat agilis vezetői a lelkes tagokkal karöltve minden lehető elkövetnek a műsoros délután sikerének érdekében, — felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy az előadást minél nagyobb számmal nézzék meg s a kellemest összeköve a haszonnal, fillérjeikkel járuljanak hozzá e kedves intézmény megalapozásához és felvirágoztatásához.

— Október 24-én újból elnapolják a képviselőházat. A képviselőház nyári szünete október 24-én fejeződik be. Az ülésen három törvényjavaslatot nyújt be a kormány és pedig: 1. a nyugdíjtörvényjavaslatot, 2. az uttörvényjavaslatot, 3. a középfoku közigazgatási bíráskodásról szóló javaslatot. Még ugyanezen a napon egy-két hétre újból elnapolják a képviselőházat.

— Az osztálysorsjátékot csak azok nem szeretik, akik nem ismerik. Mert akik tudják, mily óriási összegeket nyertek már az osztálysorsjátékon, hányan lettek általa gazdagok és hogy 10, 20, 25, 30, 40, 50, 100, 200, 300 ezer pengő nyerhető rövid idő alatt egész kis kockázattal, hogy az egész intézményt állandóan a Pénzügyügyi Központ ellenőrizi, azok még áldozatok árán is vesznek egy sorsjegyet 3, 6, 12, 24 pengőért és kipróbálják szerencséjüket. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye. A húzás már október 14-én kezdődik. Rendeljen bármelyik elárusítónál még ma, fizetni ráér legkésőbb a húzás előtt.

Kiadó lakás. Közvetlen a járás-bíróház mellett 2 szoba, előszoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekből álló lakás — azonnal beköltözhető — **kiadó.** Ugyanabba a házban az udvarban 3 szoba, konyha, spájz és mindenféle melléképületekkel ellátott lakás november 1-ére szintén kiadó. — Értekezni lehet: Stahler Dániel úrnál.

— **Az 1934. évi gazdasági cseléd és munkás kitüntetési akció.** A földművelésügyi miniszter abból a célból, hogy a gazdasági cselédnek, gazdasági munkásoknak és föld-(kubikus) munkásoknak serkentő példát nyújtson és hogy becsületes munka s hűséges szolgálat a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést is nyerjen, az olyan gazdasági cseléd és munkások, illetőleg föld- kubikus munkások részére, akik az egy helyben töltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kitűntek, hűséges szolgálatuk elismeréseképp — az elmúlt évekhez hasonlóan —, az 1934. évben is pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kíván adományozni. Az érdekelteknek 1933. november 30-ig kell a főispánnál, vagy a gazd. egyesületnél javaslatot tenni.

— **Ki kaphat szegénységi bizonyítványt.** A közigazgatási bíróság egy elvi jelentőségű határozata szerint a város minden olyan szegénységi bizonyítvány iránti igénylést köteles teljesíteni, ahol az igénylő tényleg nem rendelkezik az előírtól nagyobb jövedelemmel. A szegénységi bizonyítványt igénylő anyagi helyzete tehát független hozzátartozói anyagi helyzetétől és a bizonyítványt akkor is ki kell adni, ha a hozzátartozók egyike vagyos.

— **Kik árulhatnak vidéken iskolaszereket.** A kereskedelmi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg úgy döntött, hogy azokban a községekben, ahol papirkereskedő nincsen, ott a fűszerkereskedő minden külön iparigazolmány nélkül árusíthat iskolai írószereket. Az olyan községekben, ahol papirkereskedés van, ott a fűszerkereskedő csakis iparigazolmány megszerzése esetén foglalkozhat iskolai szerek árusításával.

— **Kárptolás a forgalmiadó veszteségért.** A fázisrendszer bevezetése a forgalmiadózásnál igen érzékenyen érintette a városokat, mivel ez a részesedés, melyet a kormány ezen adónemből juttatott ide, tekintélyes összegre rúgott. Varga Imre államtitkár most bejelentette, hogy az ősz folyamán a kormány gondoskodni fog az ebből a forrásból eredő bevétel elmaradás pótlásáról.

— **Színházi jóslások.** Schermann Rafael, a világhírű grafológus színházi jóslásairól érdekes cikkben számol be a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal és 84 oldal terjedelemben jelent meg. Pompás színházi beszámolókat, riportokat, pletykákat, nagyszerű filmcikket, kitűnő budapesti és külföldi rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és rejtélyrovatot talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

11,181—1933.

Hirdetmény.

Közírá teszem, hogy az országos és kirakó-vásár városunkban folyó évi október hó 16-án lesz megtartva.

Hajduszoboszló, 1933 szept. 19.

Dr. Márton Gábor
polgármester.**Új sorsjáték - új reménység!**

**Nők, férfiak
Szegények, gazdagok
Fiatalok, öregek
Földbirtokosok
Gazdák
Kereskedők
Iparosok
Ügyvédek
Orvosok
Mérnökök
Írók, művészek
Tisztviselők
Hivatalnokok
Alkalmazottak
Ügynökök
Munkások stb.**

A szerencsét is keresni kell! Reménység és kitartás a fő!

— **A Magyar Művészet** legújabb szeptemberi száma egészen a Bécsből hazahozott magyar műkincsek ismertetésének van szentelve. Legkiválóbb szakembereink, Petrovics Elek, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum főigazgatója és Varju Elemér, a Magyar Nemzeti Múzeum történelmi osztályának igazgatója, akik e kincseink visszaszerzésében aktív és igen jelentős részt vettek, írták a minden vonatkozásban tanulságos, tudományos, minden magyar embert érdeklő ismertetést; Petrovics Elek a képzőművészeti alkotásokról, Varju Elemér az iparművészeti tárgyakról és a fegyverekről. A Magyar Művészet e számát, mely mint rendesen, ezúttal is teletett a szebbnél-szebb reprodukciók sokaságával, ott szeretnők látni minden öntudatos magyar család könyvespolcán. A legelső külföldi művészeti organumokkal egy szinten álló, népszerű és külföldön is igen elterjedt, a mélynyomásos képek százaival diszitett, kitűnő magyar folyóirat előfizetési ára a mai gazdasági viszonyokra való tekintettel leszállítottan negyedévre 7 pengő 50 fillér. — Illusztrált tájékoztatót szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 7.

VÁGÓ ELEK

ingatlanforgalmi iroda hirdetése:

Eladó földek tanyával műút mellett: 12, 24, 36 hold; tanya nélküliek: 2 h a Keringőben, 4 h a Kutvölgyön, 10 h a kabai útnál, 12 h a Pirgonnál, 15 h a Elepen.

6—8 h. körüli tanyás földet keresek azonnali átvételre bármely kövesut közelében 550 pengőig.

Ingatlanforgalmi irodámat f. hó 2-ikától Bocskay-utca 285. sz. alá (a posta mellett) helyeztem át.

8302—1933.

Hirdetmény.

Közírá teszem, hogy a hajduszoboszlói m. kir. államrendőrség kapitányságával történt szóbeli megállapodás alapján a lófogató fuvarosok részére megálló, illetve várakozó helyül a Gái Tóth-utcának a Vadas-kert előtti azon részét állapítom, amely a volt Grósz Sándor faterlep előtt van.

Hajduszoboszló, 1933 szept. 20.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

tehát mindenki tudja, hogy a m. kir. osztályosorsjátéknak igen nagy fontossága van az ország gazdasági életében és páratlan alkalmat nyújt arra, hogy bárki gyorsan meggazdagodhasson, hogy nyerjen egy nagy nyereményt.

Nyerni azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van!

A szerencse mindenki számára, foglalkozásra, nemre, korra, rangra, vagyonra való tekintet nélkül — nyitva áll.

Most itt az alkalom! Október 14-én kezdődik az új sorsjáték. Vegyen, vagy rendeljen sorsjegyet bármelyik főarúsnál a hivatalos áron: nyolcad 3 pengő, negyed 6 pengő, fél 12 pengő, egész 24 pengő osztályonként.

Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye!

— **Ingyenes rét- és legelőgazdasági tanfolyam.** A földművelésügyi miniszter legeltetési társulati elnökök, gazdák, pénztárosok és jegyzők, valamint községi bírók és előjárósági tagok, községi legelőgazdák, végül a legelőben érdekelt birókossági elnökök részére a folyó évi november 15 és 1934. évi február hó 28-ika közötti időben 10 napos rét- és legelőgazdasági alsnofoku tanfolyamok tartását vette tervébe. Ezek a tanfolyamok a résztvevni kívánók számára és a lakóhelyüktől való távolsághoz képest a jászberényi, kecskeméti, karcagi, nagykálói, somogyzentimrei (u. p.: Kadarkut), pápai, kehidai, vagy csermajori (u. p.: Vinyéd, Sopronmegye), hódmezővásárhelyi és szekszárdi m. kir. gazdasági szakiskolákban fognak megtartani. A tanfolyamokon a rétek és legelők okserü művelése, azok gondozása, javítása, rendszeres használata, azonkívül a szántóföldi takarmánytermesztés és állattenyésztés fog előadni. A tanfolyam ingyenes és a résztvevők részére a tanfolyam alatt az intézetben díjlan szállás és ellátás biztosított. Az oda- és visszautazás költsége fejében III. oszt. személyvonati jegy ára megtérítetik. A kocsyi, vagy autóbussz használatáért térítés nem jár. Felvétel iránti kérvények a földművelésügyi minisztérium (Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 11. III. 2.) ügyosztályának vezetőjéhez címezve, legkésőbbben folyó évi október 31-ig küldjék be. A felvételi kérvényen a községi előjáróságnak igazolnia kell, hogy a folyamodó a legeltetési társulatnál, a községnél, vagy a közös legelőben érdekelt birtokoságnál mily tisztségét viseli, illetve mily alkalmazásban van.

Árverési hirdetmény.

A késedelemes adós terhére f. évi október hó 5. napján, délután 3 órakor a Hajdumegyei Takarékpénztár üzleti helyiségében egy (1) darab aranyórát és egy aranyláncot elárverezek.

Kikiáltási ár 100 pengő s az óra ezen alul csak a hitelező hozzájárulásával adható el. Bánatpénz 20 pengő.

A vételár azonnal kifizetendő s ezenkívül a vevő fizeti a vételi illetéket is.

Hajduszoboszló, 1933 évi szeptember hó 28.

Dr. Békésy Jenő
kir. közjegyző.

— **Nincsenek amazonok,** Megint szegényebbek lettünk egy illúzióval. A nagy délamerikai folyamot a portugál hódítók azért nevezték el Amazonnak, mert lándzsát velő női harcosokat láttak. Egy fiatal magyar utazó, Gömörly Oszkár délamerikai kutató útján összebarátkozott a jivaro nevű skalpvadász indiánokkal, akik nagyon nőies benyomást keltenek és hosszú hajat viseinek, tehát a portugálok a nőies indiánokat nézték amazonoknak. Gömörly Oszkár Tolnai Világlapjában számolt be érdekes tapasztalatairól.

V. 1572—1932. sz.

Árverési hirdetmény.

Schmoll és Kallós Rézvénytársaság budapesti (Vésd-u 7) bej. cég végrehajtó javára közbenjárással végrehajtást szenvedő ellen, 42 P 86 f. tőkekövetelés és járuléki erejéig a hajduszoboszlói kir. járásbíróóság 664—1932. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1932. évi november hó 25. napján le- és felúlfoglalt és 2460 pengőre becsült ingóságokat, köztük tengeri ültetőgépet, szecska-vágók, konkolyozó, ekék, répvágók, tengeri morzsoló, darálók, szerszám-acél, rudvas a fenti Pk. számú végzés és a Vht. 102. §-a alapján helyben, végrehajtást szenvedő üzletében 1933. évi október hó 18. napjára, délutáni 2 órára most kítűzött bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg a becsár kétharmad részéért is el fogom adni, kivéve a Te. 74. §-ában részletezett esetekben.

Ezt az árverést a Vhn 20 §-a értelmében azoknak a végrehajtóknak (csatlakozóknak) a javára is kítűzöm, akik a hirdetmény kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenük halasztó hatályú igénykereset nincsen. — Ezek a következők: Franck Henrik Fiai r.-t., Aszfalt és Kátrányipar r.-t., Molnár Testvérek, Frommer Elemér, Alsing Kunó, Török és Schwartz, Vadásztöltény Gyutacs és Fémárugyár r.-t., Kollár Ferenc, Albus Szappangyárak, Borolin Ipari és Kereskedelmi r.-t., Shell Kőolaj r.-t., Guth Ignác és Társai, Gróf Testvérek, Kovács Mór és neje, Paschka és Társai, Debreceni Gőzfűrés, Révész Vitál, Trieszti Általános Biztosító, Sorghó Kereskedelmi r.-t., Kollerich Pál és Fia, Hutter és Lever r.-t., Müszaki és Kereskedelmi Társaság, Brust Béla, Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti gyár r.-t., Kohn Sebestyén, Váncza és Társai, Szandrik Ezüst és Fémárugyár r.-t., Gschwindt-féle Szeszgyár r.-t., Révai Testvérek Irodalmi Intézet, Schweitzer Henrik, Concern Magkereskedelmi r.-t.

Mindazon ingóságokra, melyeknek a kikiáltási ára az egyezer pengőöt meghaladja, az 5610—1931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzzel a kikiáltásnál leteszik.

Hajduszoboszló, 1933. évi szeptember hó 22. napján.

báró Dániel Elek
kir. járásbírói végrehajtó.**Állatvásári jelentés**

1933. évi szept. 30-iki heti vásárról:

Felhajtott: Eladatott:

Sertés	—	480 drb.	320 drb.
Ló	—	1	1
Szarvasmarha	3	"	2
Borjú	—	0	0
Juh	—	28	16
Kecske	—	1	1

Hizottsertés különként elősúlyban 60—65 f.